

دلار در سراسری سقوط

مشاور سابق سازمان اطلاعات مرکزی امریکا می گوید سلطه دلار در کمتر از ۳ ماه آینده پایان می پذیرد

گزارش

گروه اقتصادی

eghtesad@irannewsaper.com

هژمونی دلار در جهان رو به افول است و به تازگی تضعیف دلار و همگرایی کشورها در انجام مبادلات با ارزهای محلی و غیردلاری سرعت گرفته است. در هفته های اخیر، مسئولان بانک مرکزی کشورمان نیز مذاکراتی را به صورت جدی با برخی کشورهای طرف معامله درباره انجام مبادلات غیردلاری آغاز کرده اند که با استقبال کشورهای طرف تجاری ایران نیز واقع شده است.

آخرین مورد از تلاش های صورت گرفته مربوط به اجلاس پایاپای آسیایی است که طی این اجلاس پیشنهاد ایران برای تقویت مرادوات تجاری بدون دلار و همچنین قرار دادن جایگزینی برای نقل و انتقالات مالی بین المللی به

جای سوئیفت مورد استقبال واقع شده است. پاکستان در روزهای اخیر به صورت رسمی آغاز معاملات تجاری با ایران با استفاده از ارزهای محلی و کنار گذاشتن دلار از مرادوات را به صورت رسمی اعلام کرده است. تشدید فشارهای تحریمی علیه کشورمان از سوی امریکا از طریق استفاده از ابزار دلار؛ یکی از اقدامات ظالمانه نظام سلطه بوده که طی دوره های مختلف تحریمی علیه کشورمان مورد استفاده قرار گرفت. دولت امریکا با استفاده از دلار و ایجاد محدودیت علیه کشورمان در دستیابی به ذخایر ارزی خارجی خود و اختلال در مبادلات؛ همواره تلاش کرد تا دلار را وسیله ای برای اعمال فشار علیه اقتصاد ایران قرار دهد.

حال با ابتکار بانک مرکزی در دولت سیزدهم، موضوع حذف دلار از مبادلات و دلارزدایی در دستور کار قرار گرفته و تاکنون نیز توفیقاتی در این زمینه حاصل شده است.

خروج اقتصاد ایران از لنگر اسمی دلار باعث خواهد شد تا تبار و بازرگانان بتوانند با استفاده از ابزارهای گوناگون، علاوه بر افزایش سرعت انجام مرادوات، با هزینه کمتری نیز تبادلات خود را انجام دهند. خبرگزاری فارس به نقل از اسپوتنیک روسیه گزارش داد که ذخایر جهانی دلار امریکا در بحبوحه تشدید بحران اوکراین ضرباتی خورده که منجر به سطوح بدهی بی سابقه ای برای ایالات متحده شده است. این اتفاق با تلاش تعدادی از کشورها برای افزایش حجم مبادلات با ارزهای محلی خود همزمان شده که با توجه به صحبت ها در مورد ارزهای ذخیره جدید، گمانه زنی ها در مورد بدتر شدن موقعیت دلار به عنوان ارز غالب بر اقتصاد جهان تقویت شده است. جیمز ریکاردز، مشاور سابق سیا تأکید کرد که گروه بریکس در حال ایجاد یک ارز تصاری ذخیره جدید است که می تواند جایگزینی

برای دلار باشد و انتظار می رود که اقول هژمونی آن در کمتر از سه ماه آینده آغاز شود.

ریکاردز افزود: در ۲۲ اگوست (۳۱ مرداد ۱۴۰۲)، یعنی حدود دو ماه و نیم دیگر، مهمترین تحول در نظام مالی بین المللی از سال ۱۹۷۱ فاش خواهد شد، زیرا ۲۲ اگوست تاریخ آغاز اجلاس سران بریکس در آفریقای جنوبی است و سال ۱۹۷۱ سال پایان دادن امریکا به نظام برتون وودز بود.

در ۱۵ اوت ۱۹۷۱ امریکا قابلیت تبدیل دلار امریکا به طلا را به شکل یک طرفه فسخ کرد و عملاً به نظام برتون وودز پایان داد و دلار را به ارز بی پشتوانه تبدیل کرد.

به این اقدام «شوک نیکسون» می گویند که موجب شد شرایطی پدید آید که دلار امریکا تبدیل به ارز اندوخته بسیاری از کشورها بشود. این مقام سابق سیا پیش بینی کرد که جهان طی چند سال آینده شاهد انتقال از سلطه دلار به یک ارز

مرادوات تجاری غیردلاری

پیشنهاد ایران برای تقویت مرادوات تجاری بدون دلار و همچنین قرار دادن جایگزینی برای نقل و انتقالات مالی بین المللی به جای سوئیفت مورد استقبال قرار گرفت

اصلی جدید خواهد بود که می تواند نقش دلار را در پرداخت های جهانی ایفا کند و در نهایت جایگزین آن شود.

ریکاردز پیش بینی کرد که گرایش به سمت ارز جدید که توسط کشورهای بریکس، برزیل، روسیه، هند، چین و آفریقای جنوبی به منظور تأثیرگذاری بر تجارت جهانی و سرمایه گذاری مستقیم خارجی مورد بحث قرار می گیرد، انقلابی عمیق و غیرمنتظره ایجاد کند و موجب ایجاد یک شوک ژئوپلیتیک بی سابقه شود که ممکن است دنیا برای آن آماده نباشد.

ریکاردز همچنین موضوع گسترش عضویت در گروه بریکس را مورد توجه قرار داد و آن را در زمره مهمترین تحولات نظام بریکس دانست.

وی افزود: هشت کشور به طور رسمی برای عضویت در این گروه درخواست داده اند که از جمله آنها آرژانتین، مصر، اندونزی، ایران و عربستان سعودی هستند، بخصوص که عربستان از ارکان سیستم دلارهای نفتی محسوب می شود که ثبات وضعیت ذخیره جهانی دلار را تضمین می کند.

ریکاردز گفت: علاوه بر این، کشورهای بریکس فعلی ۳۰ درصد از مساحت کره زمین و منابع طبیعی جهان، ۵۰ درصد از تولید گندم و برنج جهانی، ۱۵ درصد از ذخایر طلای کره زمین و ۴۰ درصد از جمعیت جهان را تشکیل می دهند.

مشاور سابق سیا بر این باور است که با توجه به موارد فوق، هنگامی که کشورهای بریکس ارز جدید خود را راه اندازی کنند، این اقدامی پوچ نخواهد بود، بلکه در یک شبکه پیشرفته سرمایه ادغام می شود که شانس موفقیت این ارز را در سطح جهانی تا حد زیادی افزایش می دهد.

ریکاردز انتظار دارد که ارز بریکس به سببی از کالاهای تجاری یا به طلا مرتبط شود. او در عین حال معتقد نیست که این ارز به شکل پول کاغذی برای معاملات عادی روزانه در دسترس باشد، بلکه یک ارز دیجیتال خواهد بود که توسط یک مؤسسه مالی جدید در گروه BRICS نگهداری می شود.

جیمز ریکاردز، مشاور سابق تهدیدات مالی و جنگ نامتقارن سازمان اطلاعات مرکزی امریکا (CIA) و نویسنده کتاب جنگ های ارزی است. وی نقش پرننگی در طراحی و اعمال تحریم های مالی و بانکی علیه ایران داشته است.

یک مقام سابق سیا

پیش بینی کرد که جهان

طی چند سال آینده شاهد

انتقال از سلطه دلار به یک

ارز اصلی جدید خواهد

بود که ممکن است نقش

دلار را در پرداخت های

جهانی ایفا کند و در نهایت

جایگزین آن شود

فصل شکوفایی دوباره اقتصاد ایران

طبق پیش بینی بانک جهانی، اقتصاد ایران در سال ۲۰۲۳ دست کم ۲٫۲ درصد رشد خواهد داشت که از متوسط جهانی بالاتر است

اقتصاد ایران در دوره های متوالی در دولت گذشته در مدار رشد منفی قرار داشته و از این رو سرمایه گذاری های مناسبی نیز در اقتصاد ایران در آن دوره انجام نشد؛ بنابراین رشدهای منفی مکرر در دوره های گذشته باعث تضعیف اقتصاد ایران و افزایش نرخ بیکاری شده بود.

با شروع به کار دولت سیزدهم، سیاست های دولت بر بازگشت اقتصاد به مدار رشد گرفت و دولت موفق شد تا زمینه رشد اقتصادی را طبق آمارهای ۹ ماهه نخست سال گذشته تا ۳٫۷ درصد رشد مثبت محقق کند. همچنین در دوره یاد شده در اقتصاد ایران تشکیل سرمایه ثابت ناخالص تا ۱۶٫۶ درصد در مقایسه با مدت مشابه در سال ۱۴۰۰ رشد داشته است.

مسئولان دولت سیزدهم با تأکید بر ادامه سیاست های حمایتی دولت

برای دستیابی به رشد اقتصادی در سال جاری، از برنامه های ویژه دولت در این زمینه خبر داده اند. ادامه مسیر رشد مثبت اقتصاد ایران که از سال گذشته آغاز شده است می تواند نویدبخش ورود اقتصاد ایران به یک دوران جدیدی از شکوفایی باشد.

بانک جهانی در گزارش تازه خود با پیش بینی رشد ۲٫۲ درصدی برای اقتصاد ایران در سال ۲۰۲۳، اعلام کرد که این میزان رشد، با وجود تداوم تحریم ها، بیشتر از متوسط رشد پیش بینی شده برای اقتصاد جهانی است.

طبق گزارش فارس به نقل از المیادین، بانک جهانی گزارشی از پیش بینی رشد اقتصادی در کشورهای جهان منتشر کرد که بر اساس آن ایران و چین در حال پیشروی و امریکا و اروپا در حال رکود

و عقب نشینی هستند. بانک جهانی در گزارشی با عنوان «چشم انداز اقتصاد جهانی» هشدار داد که سیاست های ضد تورمی بانک های مرکزی جهان در سال ۲۰۲۳ منجر به کاهش چشمگیر رشد اقتصادی کشورها در سال جاری خواهد شد.

این نهاد بین المللی پیش بینی کرد که به دلیل سیاست های کاهش تورم پولی کشورها در سال جاری، نرخ رشد اقتصادی جهان از ۳٫۱ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۲٫۱ درصد در سال جاری کاهش یابد.

در گزارش جدید، بانک جهانی اعداد پیش بینی خود را برای رشد اقتصادی بسیاری از کشورها در سال ۲۰۲۳ کاهش داد. بر پایه داده های این گزارش، تورم همچنان یک مشکل در اقتصاد

جهانی خواهد بود، اما انتظار می رود با کاهش تقاضا و کاهش قیمت کالاها، تورم بهبود یابد. بانک جهانی همچنین تأکید کرد که کاهش رشد اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۳ با کاهش فعالیت های اقتصادی در کشورهای توسعه یافته همراه خواهد بود. بر پایه این گزارش، این کشورها که در سال ۲۰۲۲ رشد اقتصادی ۲٫۶ درصدی داشتند، در سال ۲۰۲۳ بیش از ۰٫۷ درصد رشد نخواهند کرد که نیز به رکود نزدیک است و با توجه به

یک چهارم رشد اقتصادی سال قبل است، اما کشورهای در حال توسعه که در سال گذشته ۳٫۷ درصد رشد داشته اند، در سال ۲۰۲۳ شاهد رشد چهاردرصدی خواهند بود که بیشتر از سال قبل است. در ادامه گزارش آمده است: رشد اقتصادی ایالات متحده در سال جاری تقریباً نصف خواهد شد و از ۲٫۱ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۱٫۱ درصد در سال جاری خواهد رسید و منطقه یورو نیز به رکود نزدیک است و با توجه به

خبر

افزایش قیمت مواد غذایی در اروپا

به گزارش «ایران اقتصادی» به نقل از ایسنا، قیمت اسپاگتی و سایر پاستاها که جزو رژیم غذایی ایتالیایی است، نسبت به سال قبل تقریباً ۱۷ درصد افزایش یافت. در آلمان، بزرگ ترین اقتصاد اتحادیه اروپا، قیمت پنیر تقریباً ۴۰ درصد بیشتر از سال گذشته افزایش یافت و سبب زمینی ۱۴ درصد افزایش قیمت داشت. در سراسر اتحادیه اروپا، قیمت مواد غذایی مصرفی به طور متوسط در آوریل حدود ۱۷ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافت.

وضعیت در بریتانیا بدتر از همسایگان اروپایی غربی است. قیمت مواد غذایی و نوشیدنی های غیرالکلی ۱۹ درصد بالاتر بود که نشان دهنده سریع ترین نرخ تورم سالانه مواد غذایی در بیش از ۴۵ سال گذشته است. در مقایسه، نرخ تورم سالانه مواد غذایی ایالات متحده در ماه آوریل ۷٫۷ درصد بود. تورم مداوم مواد غذایی خانوارهای کم درآمد را تحت فشار قرار داده و سیاستمداران اروپایی را نگران کرده است. در عین حال هزینه های تولید محصولات غذایی از جمله سوخت، گندم و سایر کالاهای کشاورزی، در بیشتر سال گذشته در بازارهای بین المللی کاهش یافته است. با افزایش

هزینه های نیروی کار و احتمال سودجویی، بعید است قیمت مواد غذایی به این زودی ها کاهش یابد. شاخص سازمان ملل متحد از قیمت جهانی کالاهای غذایی، مانند گندم، گوشت و روغن نباتی در مارس ۲۰۲۲، بلافاصله پس از حمله روسیه به اوکراین که یکی از بزرگ ترین تولیدکنندگان غلات در جهان است، به اوج خود رسید. جنگ، تولید غلات و نفت در منطقه را مختل کرد. این تأثیر جهانی نیز داشت و بحران های غذایی را در بخش هایی از شرق آفریقا و خاورمیانه تشدید کرد اما تا حدی به دلیل توافق برای صادرات غلات از اوکراین، از بدترین اتفاق اجتناب شد. قیمت گندم اروپا از ماه مه گذشته حدود ۴۰ درصد کاهش یافته است. قیمت جهانی روغن نباتی حدود ۵۰ درصد کاهش یافته است اما هنوز شاخص قیمت مواد غذایی سازمان ملل در آوریل ۳۴ درصد بیشتر از میانگین سال ۲۰۱۹ بود. جدا از قیمت کالاها، اروپا افزایش شدیدی را در هزینه ها در طول زنجیره تأمین مواد غذایی تجربه کرده است.

برخی از اقتصاددانان و خرده فروشان مواد غذایی، تولیدکنندگان بزرگ جهانی مواد غذایی را نشان داده اند که در عین افزایش قیمت ها، حاشیه سود دورقمی را حفظ کرده اند. غول سوئیسی نستله در ماه آوریل گفت که انتظار دارد حاشیه سود امسال خود تقریباً مشابه سال گذشته حدود ۱۷ درصد باشد، در حالی که گزارش داد قیمت ها را تقریباً ۱۰ درصد در سه ماهه اول سال ۲۰۲۳ افزایش داده است.

بر اساس گزارش نیویورک تایمز، با وجود کاهش قیمت شیر در بریتانیا قیمت مواد غذایی به طور کلی در آینده نزدیک کاهش نخواهد یافت. در عوض، سیاستگذاران شاهد کاهش سرعت افزایش هستند.